

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-VI.431.2.39.2022.KO

Warszawa, 31 marca 2023 r.

Pani
Xxxxx XXXXXXXXXXXX
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Sierpcu
ul. Narutowicza 21c
09-200 Sierpc

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn.zm.) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 20 ust. 1 ustawy o z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2022 r. poz. 615 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, w dniach od 17 października 2022 r. do 16 listopada 2022 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: Xxxx XXXXXXXXXXXX – starszy inspektor i XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX – starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu kontrolującego, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierpcu.

Przedmiot kontroli obejmował sposób organizacji i realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2020 r. do dnia kontroli, tj. 17 października 2022 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo nieprawidłowości ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu w zakresie sposobu organizacji zadania oraz w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i jego wyłaczania.

I. Organizacja zadania

W okresie objętym kontrolą Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sierpcu zarządzała pani XXXXXXXX zatrudniona na stanowisku kierownika jednostki do 29.08.2022 r. Następnie Wójt Gminy Sierpc od 1.09.2022 r. zatrudnił Panią na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu.

Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu¹ zawierał w § 6 ust. 1 pkt 1 zapis o realizacji przez jednostkę zadań zleconych wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Natomiast w § 8 wskazano, że w skład struktury ośrodka wchodzi m.in. pracownicy ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, co stanowi spełnienie wymogu wynikającego z art. 20 ust. 4 ustawy.

Przedstawiona przez Panią pisemna informacja² i załączone do niej zakresy czynności pracowników wskazują, że w okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowała Pani jako inspektor do 31.08.2022 r., a następnie kierownik jednostki od 1.09.2022 r., pani XXXXXXXX – była kierownik GOPS w Sierpcu (do 29.08.2022 r.), a także pani XXXX – starszy pracownik socjalny (zatrudniona w ośrodku do 29.12.2021 r.), pani XXXX – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, pani XXXX – referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (od 1.10.2022 r.). Za obsługę księgową odpowiada pani XXXXX zatrudniona w ośrodku na stanowisku głównej księgowej.

Wójt Gminy Sierpc upoważnił panią XXXXXXXX - była kierownik GOPS w Sierpcu³ do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu (...) świadczeń rodzinnych należących do właściwości Gminy Sierpc. Poza tym do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych na czas nieobecności kierownika GOPS w Sierpcu, organ właściwy udzielił upoważnienia, bez wniosku kierownika GOPS w Sierpcu, pani XXXXX XXXXXXXX⁴, które to upoważnienie uchylono 14 lutego 2022 r. Natomiast Pani kierownik, jako osoba zatrudniona na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych⁵ otrzymała od organu właściwego, również bez wniosku kierownika ośrodka, upoważnienie

---

¹ Zarządzenie Nr XXXX/XXX Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu

² Zał. nr 1. Wykaz pracowników realizujących w GOPS w Sierpcu zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych (z głównym księgowym) w okresie od 1.07.2020 r. do dnia kontroli, tj. do 17 października 2022 r.

³ Zarządzenie Nr XXX/Xx/xx Wójta Gminy Sierpc z dnia xx xxxxxxxx xxxx r. w sprawie: udzielenia pełnomocnictwa i nadania upoważnienia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu

⁴ Zarządzenie nr XX/xxxx/xx Wójta gminy Sierpc z dnia x xxxxx xxxx r. w sprawie upoważnienia (...) dla Pani Hanny Krzemińskiej

⁵ Zarządzenie Nr xx/xxxx/xxxx Wójta Gminy Sierpc z dnia xx xxxxxx xxxx r.

do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

Po objęciu przez Panią stanowiska kierownika jednostki organ właściwy – Wójt Gminy Sierpc wydał zarządzenie ws. upoważnienia⁶ Pani do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu (...) świadczeń rodzinnych należących do właściwości Gminy Sierpc. Ponadto na Pani wniosek upoważnienie do prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych należących do właściwości Gminy Sierpc⁷ otrzymały pani Xxxxx Xxxxxxxx i pani Xxxx Xxxxxxx.

Treść zakresu czynności oraz upoważnienia wskazuje, że w okresie do 14.02.2022 r., realizując zadania określone w ustawie, jako inspektor ds. spraw świadczeń rodzinnych działała Pani bez upoważnienia, o którym mowa w art. 20 ust.3 ustawy. Poza tym pracownicy ośrodka Xxxxx Xxxxxxxx⁸ - do 13.10.2022 r. oraz pani Xxxx Xxxxxxx⁹ - od 3.10.2022 r. do 13.10.2022 r. prowadziły postępowanie w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych bez upoważnienia organu właściwego.

W związku z powyższymi ustaleniami poinformowała Pani pisemnie¹⁰, że Wójt Gminy Sierpc bez wniosku byłego kierownika ośrodka wydał upoważnienie pani xxxxxx xxxxxxx oraz Pani, zatrudnionej w tym czasie na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Natomiast panie Xxxxx Xxxxxxxx i Xxxx Xxxxxxx realizujące zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, od 13 października 2022 r. po zmianie kierownika GOPS w Sierpcu otrzymały, na Pani wniosek, upoważnienie organu właściwego.

II. Prawdopodobieństwo postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Poinformowała Pani pisemnie, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu w okresie od 1 stycznia 2022 r. nie otrzymał decyzji Wojewody Mazowieckiego o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych. W związku z tym jednostka ww. okresie nie prowadziła działań związanych z odzyskiwaniem nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Poza tym przedstawiła Pani pisemną informację, że w okresie objętym kontrolą na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy nie przekazywano do wojewody wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, a także na podstawie art. 23a ust.2 nie występowało do wojewody o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

---

⁶ Zarządzenie Nr xxx/xx/xx Wójta Gminy Sierpc z dnia x xxxxxxxx xxxx r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu

⁷ Zarządzenie Nr xxx/xx/xx Wójta Gminy Sierpc z dnia xx xxxxxxxxxxxxxxx xxxx r. w sprawie upoważnienia pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu

⁸ Zakresy czynności pani Xxxxx Xxxxxxxxxx podpisane x.xx.xxxx r. oraz x.xx.xxxx r.

⁹ Zakres czynności pani Xxxx Xxxxxxx podpisany x.xx.xxxx r.

¹⁰ Pismo z dnia x.xx.xxxx r. znak xxxx.xxxx.xxx.xxxx

Zawarte we wnioskach informacje, a także załączone do wniosków inne dokumenty, w tym oświadczenia spełniały wymogi określone w art. 23 ust. 3 ustawy oraz w § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466). Niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego oświadczenia i pouczenia zawarte we wnioskach oraz oświadczenia dołączone do wniosków były podpisane przez wnioskodawców. W każdym przypadku do wniosku załączono kserokopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o niepełnosprawności.

W aktach spraw znajdowały się wydruki potwierdzające samodzielne uzyskanie i weryfikację zawartych we wniosku informacji w systemie Empatia, tj. PESEL, CBB, ZUS. Organ nie weryfikował informacji w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności, a więc nie dopełnił obowiązku, o którym mowa w art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy.

Wszystkie poddane analizie decyzje administracyjne w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wydano w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i doręczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 46 § 1 k.p.a.

Na 16 poddanych kontroli spraw, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznano osobom, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. matce albo ojcu osoby wymagającej opieki - w 14 przypadkach oraz osobom wskazanym w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy, tj. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny – w 2 przypadkach. We wszystkich ww. przypadkach osoby uprawnione nie podejmowały lub rezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W jednej z kontrolowanych spraw organ wydał decyzję o odmowie przyznania świadczenia pielęgnacyjnego w związku z niespełnieniem kryteriów wymienionych w art. 17 ust. 1b ustawy.

W poddanych kontroli 14 decyzjach przyznających, a także w 13 decyzjach zmieniających wysokość świadczenia pielęgnacyjnego prawidłowo określono kwotę przysługujących świadczeń pielęgnacyjnych. Natomiast w 2 decyzjach¹⁷ przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nieprawidłowo określono kwotę świadczenia, przyznając je w niepełnej wysokości od dnia, w którym wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie niepełnosprawności. Stosując się do unormowań zawartych w art. 24 ust. 2a ustawy w sprawach zakończonych

---

¹⁷ Decyzje: xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r.

wydaniem ww. decyzji administracyjnych należało ustalić prawo do świadczenia począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności i orzec o przyznaniu świadczenia w pełnej wysokości w pierwszym miesiącu i pełną wysokość świadczenia wypłacić.

Poza tym świadczenie pielęgnacyjne przyznano:

- od miesiąca, w którym złożono wniosek - w 5 przypadkach¹⁸,
- od miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano ostatniej wypłaty świadczeń – w 5 przypadkach¹⁹,
- od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przestała obowiązywać decyzja o przedłużeniu okresu pobierania świadczenia – w 3 przypadkach²⁰,
- od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przestała obowiązywać poprzednia decyzja o przyznaniu świadczenia pielęgnacyjnego – w 1 przypadku²¹.

We wszystkich 13 przypadkach, w których wnioskodawcy przedstawili orzeczenie o niepełnosprawności wydane na czas określony prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustalono do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływała termin ważności orzeczenia. W pozostałych 3 przypadkach ustalając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zastosowano sformułowanie „do odwołania” lub „do bezterminowo”. Użyte w decyzjach sformułowania są niezgodne z treścią art. 24 ust. 4 ustawy, gdzie wskazano, że prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony.

W poddanych kontroli decyzjach przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wskazano, że wypłata będzie odbywać się w okresach miesięcznych w sposób wybrany przez wnioskodawcę tj. w formie gotówki wypłacanej w banku spółdzielczym – w 3 przypadkach oraz w formie przelewu bankowego na konto – w 13 przypadkach.

Wypłaty świadczeń dokonywano w sposób i okresach oraz kwotach ustalonych w decyzjach administracyjnych.

Poddane kontroli decyzje administracyjne zawierały następujące elementy, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a.: oznaczenie organu administracji publicznej tj. Wójta Gminy Sierpc, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołani, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji.

---

¹⁸ Decyzje: xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹⁹ Decyzje: xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r.

²⁰ Decyzje: xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r.,

²¹ Decyzje: xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

W pouczeniu zawarto informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania wraz z treścią art.127a k.p.a. Natomiast organ w 16 decyzjach w sprawie przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie poinformowano strony o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń na mocy art. 30 ustawy oraz nie pouczone strony o obowiązku, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy.

Poddane analizie decyzje administracyjne w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zawierały uchybienia polegające na:

- pominięciu w podstawie prawnej odpowiednich do sprawy szczegółowych jednostek redakcyjnych przywołanych artykułów ustawy tj. ustęp, punkt, litera, tiret,
- pominięciu w podstawie prawnej art. 32 ust. 1d wraz z jego ustawowym brzmieniem w treści decyzji,
- przywołaniu w podstawie prawnej art. 48 ust. 3 ustawy, który nie miał zastosowania w rozpatrywanych sprawach,
- wskazaniu w podstawie prawnej art. 107 § 4 k.p.a., który stanowi o możliwości odstąpienia od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględni w całości żądanie strony, przy jednoczesnym sformułowaniu w treści decyzji pełnego uzasadnienia faktycznego i prawnego,
- wskazaniu w podstawie prawnej błędnej jednostki redakcyjnej tj. § 128, 129 ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (...),
- wskazaniu w rozstrzygnięciu decyzji, przy braku podstawy prawnej wynikającej z ustawy, że od świadczenia zostanie opłaconą składka społeczna i/lub zdrowotna.

We wszystkich poddanych kontroli decyzjach w sprawie zmiany wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w podstawie prawnej nie przywołano odpowiedniego obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego.

We wszystkich przypadkach decyzje administracyjne wydano niezwłocznie, stosownie do unormowań zawartych w art. 35 § 1 k.p.a. i doręczono stronom zgodnie z wymogami wskazanymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a.

We wszystkich przypadkach, zgodnie z ogłaszaną corocznie w obwieszczeniach Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zmianą wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, organ wydał decyzje o zmianie kwoty świadczenia odpowiednio w zależności od indywidualnej sytuacji w styczniu 2021 r. lub styczniu 2022 r.

W decyzjach w sprawie zmiany okresu na jaki przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie art. 15h ustawy „COVID-19” postanowiono o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego od miesiąca następującego po miesiącu, w którym utraciło ważność orzeczenie o niepełnosprawności. Jednocześnie w orzeczeniu ww. decyzji nie wskazano, że prawo świadczenia może przysługiwać do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności.

W 5 przypadkach, w których w związku z wydaniem nowego orzeczenia o niepełnosprawności przestała obowiązywać wydana na podstawie ustawy „COVID-19” decyzja o przedłużeniu prawa do świadczenia, przyznano ponownie świadczenie

pielęgnacyjne. W tych sprawach nieprawidłowo określono termin od którego świadczenie przysługiwało tj. od miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano ostatniej wypłaty świadczeń. W tych przypadkach organ powinien wziąć pod uwagę, że okres obowiązywania decyzji o przedłużeniu pobierania świadczenia wydanej na podstawie art. 15h ustawy „COVID-19” zakończył się w miesiącu wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności o charakterze ostatecznym. W tych przypadkach należało wskazać jako termin początkowy przyznania świadczenia, miesiąc następujący po miesiącu, w którym przestała obowiązywać ww. decyzja. Jednocześnie ww. decyzjach orzeczono o umorzeniu postępowania dotyczącego przyznania świadczenia za okres od miesiąca złożenia wniosku o ustalenie niepełnosprawności do miesiąca, w którym nastąpiła ostatnia wypłata świadczenia. W tych przypadkach w wyniku zastosowania przez organ ww. rozwiązań w zakresie terminu przyznania świadczeń oraz umorzenia postępowania, wypłata świadczeń nastąpiła bez podstawy zawartej w decyzji administracyjnej za okres od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przestała obowiązywać decyzja o przedłużeniu okresu pobierania świadczeń do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano świadczenia.

W sprawach, w których organ prowadził postępowanie w celu ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, po zakończeniu obowiązywania decyzji o przedłużeniu pobierania świadczenia na podstawie ustawy COVID-19, nie zachodziła konieczność wydania decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie.

W 2 przypadkach organ wydał prawidłowo i niezwłocznie decyzje²² o uchyleniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, z tego w pierwszym przypadku z powodu zgonu osoby wymagającej opieki, a w drugim ze względu na rezygnację osoby uprawnionej z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego. W tych sprawach organ nie miał obowiązku wydania decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach i decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń.

Z dokumentacji poddanej kontroli oraz z przedstawionej przez Panią pisemnej informacji w okresie objętym kontrolą wydano jedną decyzję w z związku ze zgonem wnioskodawcy²³. W decyzji jako adresata wskazano zmarłego wnioskodawcę oraz orzeczono o wygaszeniu decyzji przyznającej świadczenie pielęgnacyjne. W związku z tym poinformowała Pani, że decyzję wygaszono na podstawie art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 k.p.a. oraz że informacja o tym, iż sprawa ma zostać zakończona wygaszeniem decyzji uzyskano na jednym ze szkoleń dotyczących świadczeń rodzinnych. Wydanie decyzji nie powinno mieć miejsca, ponieważ śmierć osoby uprawnionej powoduje, że w sprawie nie występuje już strona postępowania, a decyzja przyznająca świadczenie wygaśa z mocy prawa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu prowadził działania w celu ustalenia okresu niezbędnego do uzyskania przez osobę uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego odpowiednio dwudziestoletniego przez kobietę i dwudziestopięcioletniego przez mężczyznę okresu składkowego i nieskładkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. W tym celu kierowano do organów emerytalno-rentowych wnioski o udzielenie informacji o przebiegu

---

²² Decyzje: xxxx.xx.xxxx-x.xx.xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.xx.xxxx z x.xx.xxxx r.

²³ Decyzja xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

ubezpieczenia osób uprawnionych oraz o wskazanie za jaki okres ośrodek powinien opłacać składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Na podstawie udzielonych odpowiedzi ośrodek opłacał składki. W 5 przypadkach dokumentacja nie zawierała informacji potwierdzającej ustalenie ww. okresu ubezpieczenia. W związku z tym wyjaśniła Pani pisemnie²⁴, że dotychczas nie wystąpiono z wnioskiem do organów emerytalno-rentowych, ponieważ z posiadanych informacji, związanych z pobieraniem przez te osoby innych świadczeń rodzinnych wynika, że te osoby nigdy nie pracowały i nie miały możliwości opłacania składek. Poza tym poinformowała Pani, że w trakcie kontroli zwrócono się do ZUS o udzielenie informacji o przebiegu ubezpieczenia²⁵ ww. osób.

Ośrodek opłacał składkę zdrowotną za 6 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, które nie podlegały ubezpieczeniu z innego tytułu. W pozostałych przypadkach nie opłacano składek zdrowotnych, ponieważ świadczeniobiorcy byli ubezpieczeni z innego tytułu.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Realizacja zadań określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych bez upoważnień organu właściwego przez: Panią kierownik w okresie zatrudnienia na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych - do 14.02.2022 r., panią Xxxxx Xxxxxxxx – do 13.10.2022 r. i panią Xxx Xxxxxxx – od 3.10.2022 r. do 13.10.2022 r.
2. Wydanie przez organ właściwy upoważnień, bez wniosku kierownika ośrodka pomocy społecznej, pani Xxxxx Xxxxxxxxxxxx oraz Pani kierownik w okresie realizacji zadań na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych.
3. Niedopełnienie wynikającego z art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy obowiązku samodzielnej weryfikacji informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem przed ustaleniem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego – w 17 przypadkach.
4. Błędne określenie terminu, od którego przyznano świadczenie i związane z tym przyznanie prawa do świadczenia w niepełnej wysokości - w 2 przypadkach.
5. Użycie orzeczeniu w decyzji administracyjnych sformułowań „do odwołania” lub „do bezterminowo” niezgodnych z treścią art. 24 ust. 4 ustawy, gdzie wskazano, że świadczenia przyznaje się „na czas nieokreślony” - w 3 przypadkach.
6. Pominięcie w podstawie prawnej odpowiednich do sprawy szczegółowych jednostek redakcyjnych przywołanych artykułów ustawy tj. ustęp, punkt, litera, tiret – w 16 przypadkach.
7. Pominięcie w podstawie prawnej art. 32 ust. 1d wraz z jego ustawowym brzmieniem w treści decyzji – w 16 przypadkach.
8. Przywołanie w podstawie prawnej art. 48 ust. 3 ustawy, który nie miał zastosowania w rozpatrywanych sprawach – w 17 przypadkach.
9. Wskazanie w podstawie prawnej art. 107 § 4 k.p.a., który mówi o możliwości odstąpienia od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia w całości żądanie strony, przy jednoczesnym

---

²⁴ Pismo z dnia xx.xx.xxxx r. znak: xxxx.xxxx.xx.xxxx

²⁵ Pismo dnia z xx.xx.xxxx r. znak: xxxx.xx.xxxx.xxxx.xxxx

sformułowaniu w treści decyzji pełnego uzasadnienia faktycznego i prawnego – w 16 przypadkach.

10. Wskazanie w podstawie prawnej błędnej jednostki redakcyjnej tj. § 128, 129 ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (...) – w 16 przypadkach.
11. Wskazanie w rozstrzygnięciu decyzji, przy braku podstawy prawnej wynikającej z ustawy, że od świadczenia zostanie opłacona składka społeczna i/lub zdrowotna – w 9 przypadkach.
12. Pominięcie w podstawie prawnej decyzji w sprawie zmiany wysokości świadczenia pielęgnacyjnego odpowiedniego obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego – w 13 przypadkach.
13. Pominięcie w pouczeniu zawartym decyzjach informacji o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń na podstawie art. 30 ustawy oraz o obowiązku, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy – w 16 przypadkach.
14. Pominięcie w orzeczeniu decyzji w sprawie zmiany okresu na jaki przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie art. 15h ustawy „COVID-19” terminu do jakiego przedłuża się prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, tj. do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności – w 8 przypadkach.
15. Wypłata świadczeń bez podstawy określonej w decyzji administracyjnej za okres od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przestała obowiązywać decyzja o przedłużeniu okresu pobierania świadczeń do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano świadczenia – w 5 przypadkach.
16. Wydanie decyzji o wygaszeniu decyzji przyznającej świadczenia, skierowanej do osoby zmarłej, która była uprawniona do świadczenia pielęgnacyjnego – w 1 przypadku.

Za stwierdzone nieprawidłowości wymienione w punkcie 1. i 2. odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Sierpc, były kierownik jednostki oraz Pani kierownik. Natomiast za uchybienia wymienione pozostałych punktach odpowiedzialność ponoszą: były kierownik GOPS w Sierpcu, Pani kierownik oraz pracownicy realizujący zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią kierownik do:

1. Powierzenia realizacji zadań określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych wyłącznie tym pracownikom ośrodka, którzy uzyskali upoważnienie od organu właściwego – Wójta Gminy Sierpc, każdorazowo na pisemny wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej.
2. Dokonywania każdorazowo, przed wydaniem decyzji administracyjnych, weryfikacji orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN) - stosownie do treści art. 23b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
3. Podjęcia działań w sprawach zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych: xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r. mających na celu prawidłowe przyznanie i wypłatę świadczenia pielęgnacyjnego za okres od 1. dnia

miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności do dnia złożenia tego wniosku.

4. W przypadku, gdy orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane jest na stałe, przyznawania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zgodnie z zapisami art. 24 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. na czas nieokreślony.
5. Starannego formułowania podstawy prawnej decyzji, a tym:
  - przytaczania odpowiednich do sprawy szczegółowych jednostek redakcyjnych przywołanych artykułów ustawy, tj. ustęp, punkt, litera, tiret,
  - przywoływania w podstawie prawnej art. 32 ust. 1d ustawy o świadczeniach rodzinnych wraz jego ustawowym brzmieniem w treści decyzji,
  - przywoływania tylko tych przepisów ustawy, które mają zastosowanie w sprawie,
  - w przypadku uzasadniania decyzji prawnie i faktycznie nie powoływania art. 107 § 4 k.p.a.
  - przywoływania właściwych jednostek redakcyjnych przywoływanych aktów prawnych,
  - przywoływania w decyzjach o zmianie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego odpowiedniego obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego.
6. Podjęcia działań w celu zmiany i uzupełnienia nadal obowiązujących decyzji przedłużających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy „COVID-19” o okres na jaki przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, tj. do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności.
7. Każdorazowego wskazywania w rozstrzygnięciu decyzji przedłużających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy „COVID-19” terminu do jakiego przedłużono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 15h ust. 1 pkt 2 ustawy „COVID-19” tj. do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności.
8. Podjęcia działań w celu zmiany decyzji xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r., xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z x.xx.xxxx r. oraz xxxx.xx.xxxx-x.x.xxxx z xx.xx.xxxx r. i przyznania prawa do świadczenia za okres od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przestała obowiązywać decyzja przedłużająca prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy „COVID-19”.
9. W sytuacji, gdy w sprawie, w której na podstawie przepisu art. 15h ust.1 pkt.1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, przedłużono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, zostało wydane nowe orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności - uprawniające do dalszego pobierania świadczenia, i strona złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu

niepełnosprawności - zgodnie z art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustalania okresu przysługiwania świadczenia od następnego miesiąca po miesiącu, w którym wydano nowe orzeczenie, gdyż prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przedłużone było do dnia wydania nowego orzeczenia. W sytuacji, gdy strona uchybi ww. terminowi ustalania okresu przysługiwania świadczenia zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. począwszy od miesiąca, w którym strona złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wraz nowym orzeczeniem.

10. Zaprzestania praktyki wydawania decyzji administracyjnych skierowanych do osób zmarłych. Kończenia realizacji decyzji poprzez stosowną adnotację w aktach i po dołączeniu dokumentu potwierdzającego zgon.

Uwagi:

1. Zwraca się uwagę na zasadność zawierania w decyzji pouczenia o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz o obowiązku informowania organu właściwego o zmianach w swojej sytuacji, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. Zasadnym jest zawieranie informacji o opłacaniu składek społecznych i/lub zdrowotnych od przyznanых świadczeń pielęgnacyjnych w pouczeniu do decyzji, a nie w jej rozstrzygnięciu.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie zobowiązuję też Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Wydział Polityki Społecznej

Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego

w Warszawie

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Wójt Gminy Sierpc